

KRITISKE KOMMENTARER

Af Henrik Herløv Lund, cand. scient. adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

KOMMENTAR: ¹

ANDERS BREIVIK GAL? – MEN ER DER MERE I SAGEN?

Norske retspsykiatere erklærer masseorderen Breivik for "utilregnelig". Men selvom der er noget forrykt over hans gerninger, så har han klart været politisk motiveret og hans handlinger er udsprunget af en højreradikal, antiislamistisk politisk sammenhæng. Det er derfor ingen grund til ikke også at tage et politisk opgør med de højrekræfter, som Breivik har fået sin ideologi fra.

BREIVIK GAL?

Et norsk retspsykiaterteam erklærede i går, at Anders Breivik var utilregnelig da han begik sine terrorhandlinger og at han lider af sindssygdommen paranoid skizofreni.

Det må med det samme anerkendes, at der er og var noget forrykt over Anders Breivik, ikke mindst hans nedskydning af sagesløse unge på Utøya. Ligesom hans fremstilling af sig selv som korsridder heller ikke ligefrem er helt normal.

MEN: En kategorisering af Breivik som bare gal må betegnes som problematisk.

Selvom Breivik formentlig har udsigt til mange års behandlingsdom og dermed ikke undgår straf, er selve tanken om, at han i princippet en dag kan udskrives, hvis han "bliver rask", i sig selv stødende.

---

1) Til uddybning af den politiske og ideologiske baggrund for Breivik kan henvises til følgende artikel: "NORSK TERRORMASSAKRE: Højrepopulismens moralske og ideologiske ansvar herfor (Fremskrittspartiet og Dansk Folkeparti)" www.henrikherloevlund.dk/artikler/Norskmassakre.pdf,
Analysen er udsendt med nyhedsbrevet KRITISKE DISKUSSIONER.

BREIVIKS GERNINGER HAVDE POLITISK OG IDEOLOGISK BAGGRUND.

Hertil kommer, at debatten om de meget vigtigt samfundsmæssige og politiske forudsætninger Breiviks terrorhandlinger på en meget uheldig måde afskæres, hvis han kun kategoriseres som et medicinsk undtagelsestilfælde.

Syg eller ikke – så var Breiviks handlinger klart politisk og ideologisk motiverede. Breivik delte opfattelse med en række andre yderliggående højrekræfter, der ser indvandring af muslimer og Islam som en stor trussel mod nationen.

Og som ydermere betragter de demokratiske og progressive partier som ”fornædere”, som har gjort indvandring og et multikulturelt samfund muligt.

Derfor var det da også, at unge fra arbejderbevægelsen blev mål for hans kugler, fordi netop disse kræfter efter denne opfattelse har ”solgt ud” til multikulturalismen.

OPGØRET MED HØJREKRÆFTERNE FORSVINDER.

Som anført er der utvivlsomt noget forrykt over Breivik og hans handlinger,

MEN: Den ideologiske og politiske baggrund og sammenhæng OG BEHOVET FOR ET OPGØR HERMED forsvinder, hvis Breivik ALENE kategoriseres som ”gal”. Således, at han bare afskrives som individuel afviger og ikke også ses en del af og symptom på en væsentlig politisk strømning og udvikling.

Det norske Arbejderparti har på den ene side beundringsværdigt fastholdt demokratiet. Men på den anden side – ligesom det danske socialdemokrati – afvist at tage det politiske opgør med disse ”højrepopulistiske” strømninger som herhjemme omfatter Dansk Folkeparti og i Norge Fremskridtspartiet.

Måske fordi det norske arbejderparti for længst har nærmet sig Fremskridtspartiet ligesom S herhjemme har fulgt Dansk Folkeparti i hælene.

HØJREKRÆFTERNES ANSVAR.

Breivik vil utvivlsomt også have brug for personlig behandling. Men det alene gør det ikke - der er også brug for et opgør med kræfterne bag den højrepopulistiske ideologi mod indvandring og muslimer.

Derfor er der en risiko for, at hvis Breivik alene kategoriseres Breivik som ”gal”, så bliver det en undskyldning for at undgå det politiske opgør med antiindvandrere og antiislamiske strømninger.

Undertegnede skal indrømme at være lægmand og IKKE psykolog/psykiater. Men det må samtidig påpeges, at psykologiske og psykiatriske vurderinger ikke er noget eksakt videnskab, men netop er - vurderinger. Og vurderinger af personligheder. Ikke af den samfundsmæssige og politiske sammenhæng.

Der er fra andet psykiaterhold stillet spørgsmålstejn ved diagnosen, idet der er peget på, at Breiviks gerninger svarer dårligt til skizofrene, der ofte er dårlige til at planlægge på længere sigt, mens nøje planlagte forbrydelser ikke er typiske for sådanne former for sindssygdom. Der peges på, at det forhold at Breivik har storhedsforestillinger og er fanatisk er ikke nok til at kalde ham skizofren.²

Hvorom alting end er, bekræfter dette kun, at uanset at Breiviks mentale tilstand formentlig nok indgår som en årsag hans misgerninger, så bør det ikke stå alene, men at den politiske baggrund og det hermed følgende politiske ansvar for Breiviks handlinger også må fastholdes

---

²) Jf. Poulsen, Henrik Day (Psykiater PH.D.): Kan man snyde en psykiater? Berlingske 2/12-01